

selv antydede, i lange Tider været en Slags cri de guerra. Efterhaanden er det imidlertid gaaet med dette Krigsfrig som med mange andre, at man ikke længere kan benytte dem paa den oprindelige Maade, idet de ere komne til at betyde noget ganske Andet. Naar man nu stiller Sagen saaledes, som den før blev stillet af det ærede Medlem, til hvem jeg her figer, og som har mere Kjendskab til saadanne Forhold end jeg og nogen Anden her i Salen, saa synes Forskjellen mellem, hvad han ønsker, og hvad der kan finde Sted, ogsaa efter Lovforslaget, egentlig ikke at blive stor. Saaledes som Forholdet var for 30—40 Aar eller endnu længere tilbage — jeg og flere Tilstedeværende kunne vist endnu levende erindre, hvorledes det da i Virkeligheden havde sig med den latinske Stil —, da havde denne virkelig sin overordentlig store Betydning. Den havde da ganske vist den affkræftende og forfærdende Virkning, som det ærede Medlem for omtalte, fordi man jo saa, hvorledes dette Sag alene hvert Aar dræbte flere haabefulde Aspiranter til den akademiske Borgerværdighed end alle de andre Sag tilfammen. Men den havde tillige noget Andet, noget mere Smukt og for Mange Tillokkende ved sig, nemlig det, at man betragtede det som en Væresag og som en stor Tilfredsstillelse at kunne udtrykke sig ordentlig paa Latin, vel ikke ciceroniansk — hvilket ganske vist ikke Mange kunde naa op til — men dog, selv om man ikke naaede saa vidt som det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn, paa en saadan Maade, at man kunde sige, at man var kommen lidt frem paa Veien dertil. Man havde dengang en stor Tilfredsstillelse af at udtrykke sig med en vis Sirlighed og Færdighed paa Latin, og dette Sprog blev jo ogsaa da benyttet, vel ikke som Dm-gangsprog, men dog i forskjellige selskabelige Foreninger af en litterær Bessaffenhed og ved Disputatser osv., og Prøven i latinsk Stil havde derfor, kort sagt, en ganske anden Betydning, end den nu har. Nu figer man, at det ikke længere er noget Saadant, hvorpaa det kommer an, og at der derfor heller ikke kan tillægges den latinske Stil den Vægt, som man tidligere tillagde den. Nu skal den

kun betragtes som afgivende Bevis for, at der i Skolen findes en ordentlig Indøvelse af de grammatikalske, specielt af de syntaktiske Regler Sted. Og dette Sidste er nu ganske vist ogsaa Noget, der er nødvendigt, for at man kan siges i Sandhed at have tilegnet sig Sproget. Det maa jeg ganske vist indrømme. Men paa den anden Side kan man dog ogsaa sige, at, om man end ikke ganske opnaar dette, naar man ikke udtrykkelig fordrer en Stilprøve, og naar denne ikke længere faar den betydningsfulde Karakter som hidtil, men den hele Sag synker ned til at blive noget mere Underordnet, saa kan man dog opnaa Noget, saalænge man ikke ganske opgiver Indøvelingen — skriftlig og mundtlig — af Reglerne, og det ikke blot i 4de Klasse, men, som jeg forudsætter, tillige i 5te og 6te Klasse. Forskjellen bliver saa dog i Virkeligheden meget ringe, og, naar man altsaa alligevel vil opgive Stilprøven, da beror det mest paa en vis Frygt, men en Frygt, ved hvilken, ligesom ved al Frygt, Fantasiaen kommer i Bevægelse — og den vil det jo altid være vanskeligt at overvinde — nemlig Frygten for, at man, selv om man figer, at det kun skal være lette og simple Ting, hvorpaa Stilprøven skal gaa ud, dog vil komme til at stille Stilen op ikke blot som et Middel til at bedømme, hvorvidt Bedkommende besidder Evne til at kunne læse og forstaa Sproget, men som et Maal, som Noget, der træder op fideordnet med de andre Formaal, hvorfor der skal virkes, og paa hvilket man derfor ved visse Skoler let kan komme til at lægge en altfor stor Vægt. Dertil kommer nu, at man har ment, at man ialfald kan give den skriftlige Oversættelse fra Latin til Dansk, navnlig ved det, som man vælger til Gjenstand for samme, en saadan Karakter, at det derigennem mere end ved den mundtlige Prøve kommer til at fremlyse, hvor fuldstændig den Bedkommende har sat sig ind i det latinske Sprogs Bygning. Det er væsentlig disse Betragtninger, som have gjort sig gjældende andesteds, og vel staar det endnu stedse for mig som det Vnnseligste, at man i saa Henseende var bleven staaende ved det oprindelige Forslag, men netop paa Grund af den overdrevne Forestilling, som man vistnok